

II

(Nezakonodajni akti)

SKLEPI

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2018/1192

z dne 11. julija 2018

o uvedbi okrepljenega nadzora za Grčijo

(notificirano pod dokumentarno številko C(2018) 4495)

(Besedilo v grškem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 472/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o okrepitvi gospodarskega in proračunskega nadzora v državah članicah euroobmočja, ki so jih prizadele ali jim grozijo resne težave v zvezi z njihovo finančno stabilnostjo ⁽¹⁾, in zlasti člena 2(1) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Grčija od leta 2010 prejema finančno pomoč držav članic euroobmočja. Med majem 2010 in decembrom 2011 je Grčija v podporo prvemu programu za makroekonomsko prilagoditev tako prejela 52 900 milijonov EUR dvostranskih posojil držav članic euroobmočja, v katerih se uporablja valuta euro, ki jih je Komisija združila v okviru instrumenta posojil za Grčijo. Med marcem 2012 in februarjem 2015 je v podporo drugemu programu za makroekonomsko prilagoditev na podlagi evropskega instrumenta za finančno stabilnost prejela dodatna posojila v višini 130 900 milijonov EUR ⁽²⁾. Med avgustom 2015 in junijem 2018 je v obliki posojil na podlagi evropskega mehanizma za stabilnost prejela dodatni znesek v višini 59 900 milijonov EUR ⁽³⁾. Nepravilne obveznosti Grčije do držav članic euroobmočja, evropskega instrumenta za finančno stabilnost in evropskega mehanizma za stabilnost skupaj znašajo 243 700 milijonov EUR. Grčija je v podporo prvemu in drugemu programu za makroekonomsko prilagoditev prejela tudi finančno pomoč Mednarodnega denarnega sklada v višini 32 100 milijonov EUR.
- (2) Finančna pomoč na podlagi evropskega mehanizma za stabilnost se bo iztekla 20. avgusta 2018.
- (3) Pogoji politike glede finančne pomoči na podlagi evropskega mehanizma za stabilnost so določeni v Izvedbenem sklepu Sveta (EU) 2016/544 ⁽⁴⁾, ki je bil naknadno spremenjen z Izvedbenim sklepom Sveta (EU) 2017/1226 ⁽⁵⁾. Pogoji politike so bili še natančneje določeni v Memorandumu o soglasju o posebnem gospodarskopolitičnem pogojevanju v okviru evropskega mehanizma za stabilnost (v nadaljnjem besedilu: memorandum o soglasju), ki sta ga 19. avgusta 2015 podpisali Komisija in imenu evropskega mehanizma za stabilnost in Grčija, ter v njegovih naknadnih štirih spremembah.
- (4) Grčija je v okviru finančne pomoči na podlagi evropskega mehanizma za stabilnost izvedla številne reforme, ki so zajemale širok nabor področij, kot so (i) fiskalna vzdržnost, (ii) finančna stabilnost, (iii) strukturne reforme za

⁽¹⁾ UL L 140, 27.5.2013, str. 1.

⁽²⁾ V helenski instrument za finančno stabilnost je bilo marca 2012 prenesenih 10 900 milijonov EUR neto obveznic instrumenta EFSF, znesek pa je bil vrnjen februarja 2015.

⁽³⁾ Posojila za dokapitalizacijo bank v višini 2 000 milijonov EUR neto so bila odplačana februarja 2017.

⁽⁴⁾ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2016/544 z dne 19. februarja 2016 o odobritvi programa za makroekonomsko prilagoditev za Grčijo (2015/1411) (UL L 91, 7.4.2016, str. 27).

⁽⁵⁾ Izvedbeni sklep Sveta (EU) 2017/1226 z dne 30. junija 2017 o spremembi Izvedbenega sklepa (EU) 2016/544 o odobritvi programa za makroekonomsko prilagoditev za Grčijo (2015/1411) (UL L 174, 7.7.2017, str. 22).

krepitev konkurenčnosti in rasti ter (iv) javna uprava. Ključne institucionalne in strukturne reforme bi bilo treba srednjeročno nadaljevati z večjim številom ukrepov v okviru programa, da bi se te zaključile in bi dosegle polni učinek.

- (5) Zaradi ukrepov grške vlade so se v veliki meri popravila fiskalna neravnotežja in neravnotežja v zunanjih tokovih. Javnofinančni saldo je bil leta 2016 in 2017 pozitiven, Grčija pa je na dobri poti, da leta 2018 in v srednjeročnem obdobju doseže ciljni primarni presežek v višini 3,5 % bruto domačega proizvoda. Zunanje neto posojanje je leta 2015 postalo pozitivno, zatem je bilo le nekaj manjših primanjkljajev. Gospodarstvo je začelo okrevati; rast je bila leta 2017 1,4-odstotna, brezposelnost pa upada. Grčija je izboljšala svoj položaj v zvezi s strukturnimi komponentami vodilnih kazalnikov uspešnosti po posameznih državah.
- (6) Kljub reformi pa se Grčija še vedno spoprijema z velikimi neravnotežji in ranljivostjo v zvezi s preostalimi slabimi posojili. Kot piše tudi v poročilu o mehanizmu opozarjanja Evropske komisije za leto 2018 (pripravljenem v skladu s členoma 3 in 4 Uredbe (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾), ima Grčija predvsem spodaj navedene težave. Potem ko je bruto domači proizvod konec leta 2016 dosegel najvišjo, tj. 180,8-odstotno raven, je javni dolg konec leta 2017 ostal na ravni 178,6 % bruto domačega proizvoda, kar je bila najvišja raven v Uniji. Neto stanje mednarodnih naložb v višini skoraj – 140 % bruto domačega proizvoda leta 2016 prav tako ostaja močno povišano. Čeprav je tekoči račun skoraj uravnotežen, poleg tega še vedno ne zmore podpreti dovolj hitrega znižanja visokega neto stanja mednarodnih naložb na preudarne ravni. Brezposelnost se je v primerjavi s 27,9-odstotnim vrhom, ki ga je dosegla leta 2013, sicer zmanjšala, vendar je marca 2018 še vedno znašala 20,1 %. Stopnji dolgotrajne brezposelnosti (15,3 % konec leta 2017) in brezposelnosti mladih (43,8 % marca 2018) prav tako ostajata zelo visoki. Poslovno okolje je treba še precej izboljšati, saj Grčija še vedno močno zaostaja za državami, ki dosegajo najboljše rezultate, na več področjih strukturnih komponent vodilnih kazalnikov gospodarske uspešnosti po posameznih državah (npr. izvrševanje pogodb, vpis nepremičnin, odprava insolventnosti ipd.).
- (7) Medtem ko je bančni sektor še vedno dovolj kapitaliziran, se še naprej spoprijema z izzivi, povezanimi z nizkimi stopnjami donosnosti in velikim deležem nedonosnih izpostavljenosti. Povezava z državo ostaja močna. Delež nedonosnih izpostavljenosti je bil konec marca 2018 še vedno visok in je znašal 92,4 milijarde EUR oziroma 48,5 % skupnega zneska bilančnih izpostavljenosti. Grčija je sprejela ključno zakonodajo za finančno pomoč v okviru evropskega mehanizma za stabilnost, da bi pospešila čiščenje bilanc stanja bank, vendar bodo potrebna stalna prizadevanja, da bi dosegli trajnostno raven deleža nedonosnih izpostavljenosti ter da bi finančnim institucijam omogočili, da bi lahko neprekinjeno opravljale svojo funkcijo posredništva in upravljanja tveganj. Poleg tega obstaja časovni načrt za sprostitev kapitalskih kontrol, da bi vnovič vzpostavili zaupanje vlagateljev. Medtem ko so se nekatere kapitalske kontrole sprostile, bi si bilo treba prizadevati za nadaljnje delo na podlagi dogovorjenih referenčnih meril.
- (8) Grčija, ki je iz posojil na finančnih trgih izključena od leta 2010, od julija 2017 ponovno pridobiva dostop do trga prek izdajanja državnih obveznic. Vendar zaradi obdobja volatiliteti na finančnih trgih donos grških obveznic ostaja višji kot v drugih državah članicah euroobmočja, posojilni pogoji Grčije pa so zaradi zunanjih gospodarskih tveganj še vedno nestanovitni. Zato si je treba še bolj prizadevati, da bi tej državi zagotovili neprekinjen in stabilen dostop do trga.
- (9) Ob upoštevanju navedenega Komisija ugotavlja, da se Grčija še vedno spoprijema s tveganji, povezanimi s finančno stabilnostjo, ki bi, če bi se uresničila, lahko imela negativne zunanje učinke za druge države članice euroobmočja. Ti bi lahko nastali posredno, z vplivanjem na zaupanje vlagateljev ter posledičnim refinanciranjem stroškov za banke in države v drugih državah članicah euroobmočja.
- (10) Euroskupina se je 22. junija 2018 politično strinjala, da bo izvedla dodatne ukrepe, s katerimi bo zagotovila vzdržnost dolga. Grčija ima visok delež dolga sektorja država; konec leta 2017 je znašal 178,6 % bruto domačega proizvoda. Grčija je že prejela velikodušno finančno podporo evropskih partneric po ugodnejših pogojih, leta 2012 in v okviru evropskega mehanizma za stabilnost leta 2017 pa so bili sprejeti tudi posebni ukrepi za večjo trajnost dolga. Analiza vzdržnosti dolga, ki jo je junija 2018 skupaj z Evropsko centralno banko in v sodelovanju z evropskim mehanizmom za stabilnost izvedla Komisija, je pokazala, da so potrebni nadaljnji ukrepi, saj sicer obstajajo znatna tveganja za vzdržnost dolga; bruto potrebe Grčije po financiranju naj bi namreč dolgoročno presegle 20 % bruto domačega proizvoda, kar je prag, ki ga je Euroskupina določila kot referenčno merilo za oceno tveganj za vzdržnost dolga. Ukrepi, o katerih se je Euroskupina na podlagi tega dogovorila 22. junija 2018, vključujejo razširitev tehtanih povprečnih zapadlosti za dodatnih 10 let, odlog obresti in amortizacije za dodatnih 10 let ter izvedbo drugih ukrepov za odpravo dolga. Skupaj z izplačilom v višini

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1176/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o preprečevanju in odpravljanju makroekonomskih neravnotežij (UL L 306, 23.11.2011, str. 25).

15 000 milijonov EUR, prek katerega naj bi se z denarno rezervo pokrivala potrebe po financiranju državnega dolga še približno 22 mesecev po koncu programa, naj bi navedeni ukrepi pod osnovnimi predpostavkami Komisije zadostovali za to, da bi se zagotovila vzdržnost dolga in bi se bruto potrebe po financiranju do leta 2060 ohranjale pod 20 % bruto domačega proizvoda. Po neugodnem scenariju bi srednjeročni ukrepi, o katerih se je dogovorila Euroskupina, nekaj časa pozitivno prispevali k vzdržnosti dolga in zagotavljali, da bi razmerje bruto potreb po financiranju do leta 2036 ostalo pod dogovorjenimi pragovi. Euroskupina se je strinjala, da bo po koncu prehodnega obdobja evropskega instrumenta za finančno stabilnost leta 2032 preverila, ali so potrebni dodatni ukrepi za odpravo dolga, ki bi zagotovili spoštovanje dogovorjenih ciljev glede bruto potreb po financiranju ob upoštevanju proračunskega okvira Evropske unije, in po potrebi ustrezno ukrepala.

- (11) Grčija pa mora srednjeročno še naprej sprejemati ukrepe za obravnavanje virov ali možnih virov težav ter izvajati strukturne reforme, ki bodo pripomogle k trdnemu in trajnostnemu okrevanju gospodarstva po posledicah več dejavnikov. Ti dejavniki vključujejo hud in dolgotrajen upad med krizo, obseg dolga Grčije, ranljivosti v njenem finančnem sektorju, stalne razmeroma tesne povezave med finančnim sektorjem in grškimi javnimi financami, tudi prek državnega lastništva, tveganje prenosa negativnih vplivov hujših napetosti v katerem koli od navedenih sektorjev v druze države članice ter izpostavljenost držav članic euroobmočja grški državi.
- (12) Grčija se je zato v Euroskupini zavezala, da bo nadaljevala in zaključila vse ključne reforme, sprejete v okviru finančne pomoči na podlagi evropskega mehanizma za stabilnost, ter zagotovila zaščito ciljev pomembnih reform, sprejetih v okviru programov finančne pomoči.
- (13) Grčija se je zavezala tudi, da bo izvedla posebne ukrepe na področju fiskalne in fiskalne strukturne politike, socialnega varstva, finančne stabilnosti, trgov dela in proizvodnih trgov, privatizacije in javne uprave. Ti posebni ukrepi, ki so določeni v prilogi k izjavi Euroskupine z dne 22. junija 2018, bodo prispevali k obravnavanju možnih virov gospodarskih težav.
- (14) Za obravnavanje preostalih tveganj in spremljanje izpolnjevanja obvez, sprejetih v zvezi s tem, se zdi potrebno in primerno, da bi bila Grčija pod okrepljenim nadzorom v skladu s členom 2(1) Uredbe (EU) št. 472/2013.
- (15) Grčija je bila uradno zaprosena za mnenje tudi z uradnim dopisom z dne 4. julija 2018, imela pa je tudi možnost izraziti svoja stališča o oceni Komisije. V odgovoru z dne 6. julija 2018 se je Grčija strinjala z oceno Komisije glede gospodarskih izzivov, s katerimi se spoprijema država, na kateri temelji uvedba okrepljenega nadzora.
- (16) Grčija bo še naprej prejela tehnično podporo v okviru programa za podporo strukturnim reformam (kot je določen v Uredbi (EU) 2017/825 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾) za oblikovanje in izvajanje reform, vključno z nadaljevanjem in zaključkom ključnih reform v skladu s političnimi zavezami, ki se spremljajo v okviru okrepljenega nadzora.
- (17) Komisija namerava v okviru svojega sistema zgodnjega opozarjanja pri izvajanju okrepljenega nadzora tesno sodelovati z evropskim mehanizmom za stabilnost –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Grčija je na podlagi člena 2(1) Uredbe (EU) št. 472/2013 pod okrepljenim nadzorom za obdobje šestih mesecev z začetkom 21. avgusta 2018.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2017/825 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o vzpostavitvi programa za podporo strukturnim reformam za obdobje 2017–2020 ter o spremembi uredb (EU) št. 1303/2013 in (EU) št. 1305/2013 (UL L 129, 19.5.2017, str. 1).

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na Helensko republiko.

V Bruslju, 11. julija 2018

Za Komisijo
Pierre MOSCOVICI
Član Komisije
